

ZASTUPOVÁN OSA
OD 1985, V DATABÁZI
MÁ REGISTROVÁNO
164 HUDEBNÍCH
DĚL

Čtyřicetiletá jízda Dalibora Jandy

Jako zpívající autor patří Dalibor Janda k nejnápaditějším melodikům hlavního (často pejorativně nazývaného střední) proudu naší scény populární hudby. Na desky – či disky – nazpíval přes sto padesát písní, vesměs s vděčnými texty Jana Krůty, přičemž jde až na pár výjimek výhradně o autorské nahrávky. Zatím vydal více než dvě desítky alb (včetně kompilací), získal devět Zlatých a dvě Platinové desky, v letech 1986 až 1988 třikrát zvítězil v anketě popularity Zlatý slavík, poslední kompilační 2CD nazvané Velký flám mu vyšlo v roce 2018 (Supraphon). Z historického pohledu patří Dalibor Janda k našim komerčně vůbec nejúspěšnějším interpretům pop-music, když si jeho alba opatřilo více než dva miliony diskofilů.

TEXT: MILOŠ SKALKA

Jak to všechno začalo

Zpěvák, skladatel a kytarista Dalibor Janda (narozen 21. března 1953 v Hranicích na Moravě – Drahotuších) je vyučený zámečnick, ale v letech 1966 až 1969 absolvoval v Hranicích hudební kurzy zpěvu a hry na kytaru a tam také začínal svou hudební dráhu s amatérskou skupinou Pacifik. V roce 1977 přesídlil do Prahy, kde o rok později založil amatérskou skupinu Prototyp, jejímž kapelníkem byl basový kytarista Pavel Petráš, svého času člen skupiny Olympic. S Prototypem první generace

Dalibor Janda vystupoval převážně na tanečních zábavách, protože na víc vlastně kapela tehdy ani neměla. V roce 1981 pak zpíval v barech a nočních podnikách ve Spolkové republice Německo a ve Švýcarsku...

Vůbec první studiovou nahrávkou Dalibora Jandy byl duet s Evou Olmerovou a v roce 1980 přišel premiérový sólový snímek, který vznikl v rozhlasovém studiu v Ústí nad Labem – Daliborovu vlastní melodii nazval autor textu Vladimír Poštulka *Dívka z prázdné tramvaje*. Vzpomene si ještě někdo na melodicky silný refrén? *Lásko zmatená / stokrát ztracená*

→

/ kde se skrýváš / kde tě mám / Víím, co znamenáš / z fresek na stěně tě znám... A došlo k zajímavé situaci. Zatímco duet s Evou Olmerovou natočil Janda ještě pod svým původním rodným jménem Václav, Vladimír Poštulka v případě první sólové nahrávky navrhl, aby zpívající autor použil nějaké jiné křestní jméno. Že Václav už je třeba Neckář nebo Vašák, stejně jako dirigenti Hybš a Zahradník... Protože však byl Janda pokřtěný a jeho druhé jméno bylo Dalibor, nemusel pro nápad na nové křestní jméno chodit příliš daleko. Když potom představoval svou první sólovou nahrávku v tehdy populární televizní *Hitšarádě* Karla Šípa a Jaroslava Uhlíře, chtěl ji uvést pouze pod jménem Dalibor. To mu však televizní vedení neschválilo s tím, že každý přece musí mít jméno a příjmení. A od té doby tedy na hudební scéně vystupuje jako Dalibor Janda. A že tehdejší vrchnost navíc nebyla nijak nadšená z jeho „nakřáplého“ hlasu, je všeobecně známa věc. Od svých prvních rozhlasových nahrávek z přelomu let 1979/1980 Dalibor Janda počítá svou čtyřicetiletou hudební kariéru.

Vstup do světa gramofonových desek

Po několika rozhlasových snímcích přišel první supraphonský singl, na který Dalibor Janda za doprovodu skupiny Josefa Kolína nazpíval v roce 1983 písničku *Jahodový koktejl*, která znamenala jeho první velký hit. Bezprostředně poté začal spolupracovat s basovým kytaristou a hráčem na klávesové nástroje Mílou Veletou, který se stal kapelníkem skupiny, s klávesistou Jiřím Kahánkem a bubeníkem Václavem Kroupou, s nimiž sestavil svůj druhý Prototyp, tentokrát už profesionální. Skupina Prototyp existuje od roku 1983 s různými obměnami muzikantů dodnes a v současné době jsou v ní tři členové, kteří společně působí už od 80. let.

U Supraphonu začaly v rychlém sledu vycházet další úspěšné singly: *Žít jako kaskadér / Hráli jsme kličkovanou* (1984), *Tak ti d' / Mini, Hurikán*

/ Všechno na Mars, Pojď, dáme řeč / Ostrovy (všechno 1985). Bylo těžké se v té době prosadit? zajímá mě. „Určitě,“ zamýšlí se Dalibor Janda. „*Ono ale prosadit se je těžké v každé době. Já měl ještě navíc smůlu v tom, že jsem přišel z Moravy do Prahy skoro v sedmadvaceti letech. Každý z hudební branže mi tehdy říkal, že jsem na to už příliš starý, abych se na zpívání vykašlal. Na tyhle ‚dobré rady‘ jsem nakonec nedal a dneska jsem moc rád, že to dopadlo tak, jak to dopadlo.*“ A při pohledu do zpětného zrcátka dodává: „*Co se od té doby změnilo? Částečně obsazení skupiny Prototyp a já jsem zestárl o čtyřicet let. Dříve mě zdravili ‚Čau Dalibore‘, dneska říkají ‚Dobrý den, pane Jando.‘*“

Cesta na výsluní

Dalibor Janda se na scéně velice rychle etabloval a své čelné postavení pečtil častým koncertováním a současně vystupováním na největších soutěžních festivalech v zemi. Na autorské soutěži Bratislavské lyry roku 1985 vyzpíval Cenu kritiky za svou melodii, kterou autor textu Jan Krůta nazval *Ostrovy*, ze stejného roku pochází také zlatá Děčínská kotva, kterou v děčínském přírodním amfiteátru Bažantnice Dalibor Janda získal s písní *Pojď, dáme řeč* stejných autorů. V roce 1986 pak vydal s Prototypem debutové album nazvané podle jednoho z jeho největších hitů *Hurikán*. Nahrávky alba vznikaly ve spolupráci s Ladislavem Štaidlem v tehdy nově otevřeném, moderní nahrávací techniku vybaveném supraphonském studiu Hrnčíře. Strmý růst popularity Dalibora Jandy ve druhé polovině 80. let zrcadlilo jeho umístění ve čtenářské anketě popularity týdeníku *Mladý svět*, pro kterou někdejší redaktor listu – a posléze proslulý cimrmanolog – Ladislav Smoljak vymyslel název *Zlatý slavík*. Za rok 1984 totiž obsadil Dalibor Janda v anketě 11. místo, o rok později už byl druhý a v letech 1986–1988 v anketě triumfoval. Má tedy doma tři Zlaté slavíky – v roce 1986 zvítězil před Peterem Nagyem a Karlem Gottem, které za sebou nechal také v roce 1987, v roce

Foto: archiv Dalibora Jandy

1988 byl na druhém místě Michal David a na třetím skončil Petr Kotvald. Teprve v roce 1989 ho ze slavičího trůnu sesadil – a odsunul na druhé místo – historicky nejčastější vítěz této ankety Karel Gott. A aby těch cen nebylo málo, v letech 1986 a 1987 získal Dalibor Janda ještě dva *Diskoslavíky*, což byla trofej, kterou nejúspěšnějším domácím interpretům

v hudební nabídce diskotékových klubů udělovali tehdejší přední diskžokejové.

Charakteristický chraplák

Dalibor Janda, který patří – stejně jako třeba Jiří Schelinger – do oné nepočtené kategorie domácích zpěváků s charakteristicky zabarveným hlasem, pro

který se vžilo označení chraplák, k barvě svého hlasu dodává: „S takovým hlasem jsem se narodil. Ale probudí se k životu vlastně jenom tehdy, když zpívám. Když mluvím, mám hlas jako každý druhý. Nepiju alkohol a za celý život jsem nevykouřil ani jednu cigaretu. Svůj hlas ale nijak neřeším a prakticky se o něj vůbec nestarám. Taková hlasová barva ale má i své

S takovým hlasem jsem se narodil. Ale probudí se k životu vlastně jenom tehdy, když zpívám. Když mluvím, mám hlas jako každý druhý. Nepiju alkohol a za celý život jsem nevykouřil ani jednu cigaretu.

výhody – když jsem třeba trochu nastydlý, tak to není ani moc poznat. Ale když má člověk třeba chřipku, tak zpívat prostě nejde. To se pak koncert musí zrušit. Navíc už mi není třicet, abych si s hlasem nějak zbytečně zahrával...“ Zkraje roku 1990 vystupoval Dalibor Janda na nejstarším písňovém festivalu Evropy, v italských klimatických lázních Sanremo, na jevišti tamního divadla Ariston. Prestižní festival, který existuje od roku 1951, se má stále čile k světu a jeho organizátoři přišli bezprostředně po pádu Berlínské zdi s nápadem představit na festivalovém galavečeru interprety ze zemí někdejšího východního bloku. A už tehdy, jako kdyby tušili, že dny federálního Československa se krátí, pozvali jednoho českého a jednoho slovenského interpreta. Vedle Dalibora Jandy se tak galakonzertu festivalu Sanremo '90 zúčastnil také Pavol Habera. Dalibor Janda interpretoval svou melodii *Jen ty samotná a já*, při jejímž expresivně italsky zpívaném refrénu publikum nadšeně aplaudovalo vestoje. O jeho tehdejšími hostování v Sanremo se v našich sdělovacích prostředcích ale vůbec neinformovalo, jako kdyby k němu ani nedošlo.

Foto: archiv Dalibora Jandy

Vstup do nové doby

Dalibor Janda z hudební scény na čas prakticky zmizel. Jaký byl důvod? „Způsobilo to hned několik věcí,“ vysvětluje zpívající autor a kytarista. „Jednou z těch podstatných bylo, že jsem se stal zlatým slavíkem před listopadem 1989. A to se tehdy neodpouštělo. Paradoxem přitom bylo, že stejní novináři, kteří o mně měsíc před revolucí psali jako o nesocialistickém interpretovi, hned po revoluci objevili, že jsem byl totalitní zpěvák. Ano, zpíval jsem v době, kdy tady jiný režim nebyl. Ve stejné době ale pekaři pekli, pokrývači pokrývali, obkladači obkládali, stavaři stavěli... Další chybou bylo, že jsem zcela neuváženě rozpustil kapelu a všichni jsme se vrhli do podnikání. Založil jsem malé české vydavatelství Hurikán Records a začal

vydávat desky – nejen sobě. Považuji to za malé hrdinství, ale zatím jsme všechny potíže překonali a vydali už něco kolem stovky titulů.“

Jako Hurikán

Dalibor Janda se žení ve třiceti a s manželkou Jiřinou, která se pečlivě stará o chod hudební agentury a vydavatelství Hurikán, tedy žije déle než pětatřicet let. Jejich prvorozený syn Dalibor v roce 2003 v jedenadvaceti letech tragicky zemřel, dcera Jiřina Anna Jandová (1988) úspěšně kráčí ve šlépějích svého otce. Komponuje, textuje, hraje na kytaru a zpívá. Často hostuje v programu skupiny Prototyp a chybět nebude ani na koncertním turné ke čtyřiceti letům působení Dalibora Jandy na hudební

scéně. A jaké písně v koncertním programu Dalibora Jandy nemohou chybět? „Těch by bylo víc,“ říká Dalibor Janda. „Ale především Hurikán, Kde jsi, Hráli jsme klíčkovanou, Žít jako kaskadér, Oheň, voda, vítr nebo Padá hvězda... Ale nespolehám jenom na známé písně, pro tento rok chystám další album novinek.“

Turné nazvané Jako Hurikán, věnované čtyřiceti letům Dalibora Jandy na hudební scéně, bude mít čtyřicet zastávek a odstartuje 30. března koncertem ve Velkém sále pražské Lucerny. 15. dubna se zastaví v brněnské Zoner BobyHall a poté se rozjede po vybraných městech Čech, Moravy a Slovenska, kde se Dalibor Janda stabilně těší mimořádné oblibě.

Tak ať je tomu tak v obou republikách kdysi společného státu ještě hodně dlouho! ☒